

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ХАРЬЯА НИСЭХ БУУДЛЫН 2020 ОНЫ ЖИЛИЙН
ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

Аудитын код: ХОА-2021/1/СТА-ТӨҮГ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Ховд хот 2021 он</p>	<p>Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ц.Гантулга Утас: 70432545 цахим хаяг: Gantulga.TS@audit.gov.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

<i>АДБОУС</i>	<i>Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт</i>
<i>АОУС</i>	<i>Аудитын Олон Улсын Стандарт</i>
<i>УСНББОУС</i>	<i>Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт</i>
<i>ИНЕГ</i>	<i>Иргэний нисэхийн ерөнхий газар</i>
<i>ИНҮТ</i>	<i>Иргэний нисэхийн үндэсний төв</i>

Агуулга

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	5
2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН.....	5
2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН.....	6
2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН.....	9
2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН	9
2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН...Error! Bookmark not defined.	
3.АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	11
3.1. Ерөнхий зүйл.....	11
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	11
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	11
3.4. Материаллаг байдал	12
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	13
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	13
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	13
Залруулсан алдаа.....	Error! Bookmark not defined.
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	Error! Bookmark not defined.
3.0. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	Error! Bookmark not defined.

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ХАРЬЯА НИСЭХ
БУУДЛЫН ДАРГА Г.ЖАРГАЛ ТАНАА

2021.02.09 № 439
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудлын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудлын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудлын 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДВААТАР

021020303

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>194,019,080.34</u>	<u>199,056,574.74</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	36,505,443.72	33,553,691.74
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	36,505,443.72	33,553,691.74
3121	Төгрөг	36,505,443.72	33,553,691.74
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	36,505,443.72	33,553,691.74
33	АВЛАГА	9,396,716.36	7,937,077.90
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,907,500.00	1,480,909.09
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/	7,489,216.36	6,456,168.81
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	148,116,920.26	157,565,805.10
354	Хангамжийн материал	148,116,920.26	157,565,805.10
35420	Аж ахуйн материал	94,689,314.00	94,307,470.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	53,180,627.80	63,258,334.60
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>14,860,783,755.62</u>	<u>15,111,286,636.03</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14,860,783,755.62	15,111,286,636.03
392	Биет хөрөнгө	1,600,885,755.62	1,847,926,576.97
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,295,703,347.77	4,295,703,347.77
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,232,075,745.97)	(3,320,278,067.00)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	472,764,220.00	661,209,220.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(471,210,648.52)	(477,511,465.35)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	3,271,819,351.10	3,563,844,958.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,761,321,340.84)	(2,901,994,859.12)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	62,370,152.00	66,144,920.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,939,383.46)	(47,121,291.25)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	65,572,525.66	50,410,801.36
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,796,722.12)	(42,480,988.26)
393	Биет бус хөрөнгө	13,259,898,000.00	13,263,360,059.06
39301	Програм хангамж	73,073,929.08	73,073,929.08
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(73,073,929.08)	(69,611,870.02)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	13,259,898,000.00	13,259,898,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>15,054,802,835.96</u>	<u>15,310,343,210.77</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		500,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		500,000.00
413	Өглөг	-	500,000.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		20,000.00
4136	Бусад өглөг	-	480,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		480,000.00

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	15,054,802,835.96	15,309,843,210.77
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	15,054,802,835.96	15,309,843,210.77
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	13,259,898,000.00	13,338,307,564.24
51101	Өмч: - төрийн	13,259,898,000.00	13,259,898,000.00
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		78,409,564.24
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,181,742,149.61	1,358,372,960.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн		1,181,742,149.61
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,181,742,149.61	176,630,810.57
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	613,162,686.35	613,162,686.35
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	15,054,802,835.96	15,310,343,210.77

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,872,334,020.04	2,567,512,289.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	251,465,536.03	533,073,604.38
120	Нийтлэг татварын бус орлого	246,291,928.29	515,591,137.77
120007	Навигацийн орлого	58,168,185.84	58,320,405.84
120008	Монгол банкны ашиг	1,827,652.32	443,382.22
120009	Бусад орлого	181,683.35	23,115.00
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	186,114,406.78	456,804,234.71
121	Хөрөнгийн орлого	5,173,607.74	17,482,466.61
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	5,173,607.74	17,482,466.61
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,620,868,484.01	2,034,438,685.19
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,620,868,484.01	2,034,438,685.19
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,620,868,484.01	2,034,438,685.19
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,034,081,115.96	2,390,881,479.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,034,081,115.96	2,390,881,479.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,020,020,295.06	2,374,809,479.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,062,537,410.13	1,197,349,536.42
210101	Үндсэн цалин	609,564,607.65	749,249,184.42
210102	Нэмэгдэл	337,022,802.48	269,550,352.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	115,950,000.00	178,550,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	144,648,480.77	163,140,854.44
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	144,648,480.77	163,140,854.44

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	98,440,697.50	95,122,454.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,147,238.00	28,270,843.38
210302	Түлш, халаалт	70,293,459.50	65,062,069.22
210303	Цэвэр, бохир ус		1,789,541.82
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	161,728,018.51	180,888,514.64
210401	Бичиг хэрэг	5,026,482.19	5,893,962.31
210402	Тээвэр, шатахуун	98,660,939.33	99,336,196.12
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,719,653.03	8,818,109.41
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,085,584.96	4,516,323.80
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	42,699,559.00	62,323,923.00
2105	Нормативт зардал	10,519,527.27	13,920,909.29
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,519,527.27	13,920,909.29
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	122,745,595.32	197,177,770.29
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,075,190.95	18,142,157.23
210604	Урсгал засвар	116,670,404.37	179,035,613.06
2107	Томилолт, зочны зардал	68,638,218.33	69,916,146.78
210702	Дотоод албан томиллолт	66,014,922.81	67,032,055.28
210703	ХАруул хамгаалалт	2,623,295.52	2,884,091.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,867,364.96	151,892,331.05
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,531,900.00	2,100,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	134,700.00	122,960.00
210812	Санхүүгийн зардал /ТӨҮГ/	27,283,310.41	131,542,098.41
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	21,917,454.55	18,127,272.64
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	299,894,982.27	305,400,961.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,093,446.60	4,457,508.76
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	650,000.00	1,500,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	298,151,535.67	299,443,452.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,060,820.90	16,072,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,060,820.90	16,072,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,060,820.90	16,072,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(161,747,095.92)	176,630,810.57
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(161,747,095.92)	176,630,810.57

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,704,266,280.37</u>	<u>1,899,847,168.01</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	<u>1,704,266,280.37</u>	<u>1,899,847,168.01</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,704,266,280.37	1,899,847,168.01
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,610,300,000.00	1,859,565,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,610,300,000.00	1,859,565,000.00
120009	Бусад орлого	29,348,806.62	20,412,680.36
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	64,617,473.75	19,869,487.65
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,688,617,281.99</u>	<u>1,903,242,302.21</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>1,688,617,281.99</u>	<u>1,903,242,302.21</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>1,688,617,281.99</u>	<u>1,903,242,302.21</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	932,803,523.35	1,086,364,672.64
210101	Үндсэн цалин	932,803,523.35	1,086,364,672.64
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	266,409,444.68	275,023,926.98
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	266,409,444.68	275,023,926.98
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	52,397,123.78	51,606,839.98
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	52,397,123.78	51,606,839.98
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	302,445,884.70	329,958,618.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	199,342,710.70	169,324,250.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	103,103,174.00	160,634,368.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	134,561,305.48	160,288,244.61
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	122,831,605.48	144,036,227.84
210817	Даатгалын төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/	7,279,000.00	7,279,000.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	4,450,700.00	8,973,016.77
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>15,648,998.38</u>	<u>(3,395,134.20)</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	<u>1,827,652.32</u>	<u>443,382.22</u>
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого	1,827,652.32	443,382.22
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>1,827,652.32</u>	<u>443,382.22</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	<u>17,476,650.70</u>	<u>(2,951,751.98)</u>
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	<u>19,028,793.02</u>	<u>36,505,443.72</u>
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	<u>36,505,443.72</u>	<u>33,553,691.74</u>

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	/ төгрөгөөр /
						Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,181,742,149.61		15,054,802,835.96
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,181,742,149.61	-	15,054,802,835.96
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,181,742,149.61	-	15,054,802,835.96
D01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,181,742,149.61	-	15,054,802,835.96
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,181,742,149.61	-	15,054,802,835.96
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				78,409,564.24	78,409,564.24
D08	Тайлант үеийн үр дүн			176,630,810.57		176,630,810.57
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,259,898,000.00	613,162,686.35	1,358,372,960.18	78,409,564.24	15,309,843,210.77

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2064706100.00	1903242302.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2064706100.00	1903242302.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2045784100.00	1887670302.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1267771600.00	1197349536.42
210101	Үндсэн цалин	1098721600.00	1018799536.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	169050000.00	178550000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	171149200.00	163140854.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	107760700.00	101774356.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12677700.00	11973495.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12677700.00	5986748.00

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12677700.00	19459265.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25355400.00	23946990.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109339800.00	95122454.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	30904800.00	28270843.38
210302	Түлш, халаалт	76610000.00	65062069.22
210303	Цэвэр, бохир ус	1825000.00	1789541.82
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	130166900.00	118564591.64
210401	Бичиг хэрэг	6146000.00	5893962.31
210402	Тээвэр, шатахуун	106210300.00	99336196.12
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11500000.00	8818109.41
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4585600.00	4516323.80
2105	Нормативт зардал	63075000.00	13920909.29
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13925000.00	13920909.29
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	161595500.00	158651417.47
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	10209000.00	18142157.23
210604	Урсгал засвар	151386500.00	153149399.34
2107	Томилолт, зочны зардал	68718400.00	67032055.28
210702	Дотоод албан томилолт	68718400.00	67032055.28
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	67477700.00	67430974.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1800000.00	2100000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7279000.00	7279000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1100000.00	806225.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2900000.00	2884091.50
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	33010500.00	33010500.00
210807	Газрын төлбөр	21228200.00	21228198.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	160000.00	122960.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6490000.00	6457508.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4490000.00	4457508.76
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2000000.00	2000000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18922000.00	15572000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18922000.00	15572000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18922000.00	15572000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2064706100.00	1900290550.23
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	2064706100.00	1900290550.23
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2064706100.00	1859565000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		40725550.23
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		36505443.72
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		33553691.74

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. Ерөнхий зүйл

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудлын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг **дарга Г.Жаргал** танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дүгээр сарын 03-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 08–ний хооронд Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ц.Гантулга хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудал нь “Зорчигч, үйлчилгээ, нисэхийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах” эрхэм зорилтыг дэвшүүлэн дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажиллажээ. Үүнд:

- *Нутаг дэвсгэртээ хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх*
- *Засгийн газрын шийдвэр харьяалах дээд шатны шийдвэрийг гүйцэтгэлийг хянах*
- *Харьяа Ерөнхий газрын даргын тушаал, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх*

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Төсвийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт*
- *Иргэний нисэхийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт*
- *Агаарын болон зам тээврийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт*
- *Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот “бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай*

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудал санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

ИНЕГ-ын дотоод аудитын албанаас 2020 оны 3 дугаар сард онлайнаар шалгалт хийгдсэн байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд БАГА гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 1344510.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 13445.1 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Харин гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардал 23908814.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 23908,8 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудал 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 255504.4 мянган төгрөгөөр буюу 1.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
АВЛАГА	7489.2	6456.2	(1033.0)
БАРАА МАТЕРИАЛ	148116.9	157565.8	9448.9
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14860783.7	15111286.6	250502.9
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	15054802.8	15310343.2	255540.4
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0	500.0	(500.0)
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	15054802.8	15309843.2	255540.4
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	15054802.8	15309843.2	255540.4

Тайлант оны бараа материалын дансны үлдэгдэл 157565.8 мянган төгрөг болж 9448.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь онгоцны шатахуун ТС-1 нөөцөд нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл оны эхэнд 14860783.7 мянган төгрөг, оны эцэст 15111286.6 мянган төгрөг болж 250502.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна .

Энэ өсөлт нь шинээр ИНЕГ-аас хоорондын тооцоогоор ачаа тээш зөөгч трактор, ачаа тээшний туузан дамжуулагч хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн байна.

Иргэний нисэхийн харьяа Нисэх буудал санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 152.2 мянган төгрөгөөр буюу 1.0 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 1046370.6 мянган төгрөгөөр буюу 1.7 хувиар өссөн, өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, шимтгэлийн зардал 1.08 хувиар өссөн, тогтмол зардал 4219.7 мянган төгрөг буюу 4.0 хувиар буурсан , хангамж бараа материалын зардал 9448.9 мянган төгрөг буюу 1.1 хувиар өссөн, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж 19624.4 мянган төгрөг буюу 69.0 хувиар өссөн, эд хогшил, урсгал засварын зардал 18352 мянган төгрөг буюу 1.2 хувиар, дотоод албан томилолтын зардал 1018.0 мянган төгрөг буюу 1.0 мянган хувиар өссөн, хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал 850.0 мянган төгрөг буюу 2.3 хувиар өссөн байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт:

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1900290,5 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2064706.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж батлагдаж ирсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэл:

Тайлант онд 2064706.1 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1900290.5 мянган төгрөгийн ИНҮТ -ээс санхүүжилт авсан байна.

Гүйцэтгэлээр 1903242,3 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 40725.5 мянган төгрөг, нийт 1859565.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Нийт зардлын гүйцэтгэл 1903242.3 мянган төгрөг буюу 94.9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 78430.5 мянган төгрөгөөр, байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардлыг 14217.4 мянган төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардлыг 11602.4 мянган төгрөгөөр, нормативд зардал 5140.7 мянган төгрөгөөр, томилолт 1686.3 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 46.8 мянган төгрөгөөр, нэг удаагийн тэтгэмж 3350.0 мянган төгрөгөөр хэмнэж , урсгал зардал 9696.0 мянган төгрөгөөр хэтэрсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 58320.4 мянган төгрөг буюу 1.0 хувиар давуулж биелүүлсэн байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 150 мэдээлэл, 1 мэдээлэл хугацаа нь болоогүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш дүн бүхий орлого буюу сар бүрийн санхүүжилтийн орлого, зарлагын 42 гүйлгээ гарсныг тухай бүр шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар итгэмжлэл өгсөн тул зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.9. Аудит илрүүлэлт

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Залруулсан алдаа: Санхүүгийн тайланд хийгдсэн залруулга байхгүй болно.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Анхаарал татахуйц асуудал гараагүй болно.

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР